

การพัฒนาหลักสูตรการจัดการอบรมเรื่องเพศคุยได้ในครอบครัว (ฉบับบูรณาการ)

Development of Sex Communication in Family Curriculum (Integrated Curriculum)

อรอุมา ทางดี, นภาพระไพ สาระ, ภัทรพงศ์ ชูเศษ
สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย

ตามที่กรมอนามัย โดยสำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ ได้พัฒนาหลักสูตรการจัดการอบรมเรื่องเพศคุยได้ในครอบครัว โดยมุ่งหวังให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ได้มีการพูดคุย สื่อสารเรื่องเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์กับลูกหลานวัยรุ่น มีทัศนคติที่ดีในเรื่องเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ เพื่อส่งผลให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมและปลอดภัย การพัฒนาคู่มือและขยายผลการจัดการอบรมเรื่องเพศคุยได้ในครอบครัว เพื่อเป็นเครื่องมือและกลไกในการป้องกันแก้ไขปัญหาสุขภาพและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น จากการพัฒนาหลักสูตรการจัดการอบรมเรื่องเพศคุยได้ในครอบครัวยังพบว่าเนื้อหาในหลักสูตรฯ ยังขาดในด้านพฤติกรรมเสี่ยงด้านอื่นๆ ของวัยรุ่น ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรการจัดการอบรมเรื่องเพศคุยได้ในครอบครัว (ฉบับบูรณาการ) เพื่อให้มีความครอบคลุมในประเด็นอนามัยการเจริญพันธุ์ และการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่น

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาหลักสูตรการจัดการอบรมเรื่องเพศคุยได้ในครอบครัว(ฉบับบูรณาการ)กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้รับผิดชอบงานวัยรุ่นจากศูนย์อนามัย สำนักงานป้องกันควบคุมโรค ศูนย์สุขภาพจิต ผู้รับผิดชอบงานวัยรุ่นจากส่วนกลาง และ นักวิชาการด้านสาธารณสุขในระดับจังหวัด/พื้นที่ เก็บข้อมูลโดยแบบสอบถาม และแบบประเมินความพึงพอใจ วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการศึกษา: 1) การพัฒนาหลักสูตรการจัดการอบรมเรื่องเพศคุยได้ในครอบครัว (ฉบับบูรณาการ) ให้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองที่มีลูกหลานวัยรุ่น สร้างขึ้นเพื่อให้ความรู้และปรับทัศนคติในการสื่อสารและการสร้างสัมพันธ์กับลูกหลานวัยรุ่น ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ รูปแบบกิจกรรมระยะเวลา สื่อ/อุปกรณ์ เนื้อหา ประกอบการบรรยาย/กิจกรรม และการประเมินผล ส่วนเนื้อหา ได้แก่ สถานการณ์และปัญหาของวัยรุ่น พัฒนาการทางเพศของวัยรุ่น การสื่อสารกับลูกหลานวัยรุ่น การรู้จักป้องกันการตั้งครรภ์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การรู้และเข้าใจถึงเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับลูกหลานวัยรุ่น ความรุนแรงในวัยรุ่น การจัดการอารมณ์ การสร้างสัมพันธ์และความเข้าใจระหว่างพ่อแม่ ผู้ปกครองกับลูกหลานวัยรุ่น และกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะและปรับทัศนคติในการสื่อสารกับลูกหลาน โดยผู้ศึกษาได้สร้างและการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิด SPIE Mode 2) ผลการใช้หลักสูตรอบรมเรื่องเพศคุยได้ในครอบครัว(ฉบับบูรณาการ) พบว่า ผลวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อความเหมาะสมของเนื้อหา ระยะเวลา และประโยชน์การนำไปใช้ พบว่า ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก รองลงมาอยู่ในระดับมากที่สุด ในส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในหลักสูตรจัดการอบรมเรื่องเพศคุยได้ในครอบครัว (ฉบับบูรณาการ) พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับเนื้อหาในหลักสูตร และการจัดกิจกรรมในหลักสูตรในพื้นที่ เป็นกิจกรรมที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ในระดับพื้นที่ เพื่อมุ่งหวังพ่อแม่ ผู้ปกครองได้มีความรู้ ปรับทัศนคติ และเกิดความตระหนักเห็นความสำคัญในการสื่อสารกับลูกหลานวัยรุ่น

ข้อเสนอแนะ: 1) ระดับนโยบาย ควรให้ความสำคัญในการสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการขยายผลให้ครอบคลุมในระดับพื้นที่ เช่น งบประมาณ บุคลากร การบูรณาการในระดับพื้นที่ 2) ควรมีการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในพื้นที่ ในการนำกระบวนการหลักสูตรไปปรับใช้ตามบริบทของพื้นที่